

skulde, og søge den første den bedste Lejlighed til at komme i en anden Stilling, hvor de betragtes som Mennesker. Det var jo kun i ringe Grad Tilfældet her. Det er nok muligt, at dersom Tønen fra oven blev en lille Smule blidere og bedre over for Underofficererne, vilde disse ikke være saa tilbøjelige til at træde ud af Tjenesten som nu. Jeg har talt med mange Underofficerer, som ønskede at komme ud af Hæren, og jeg skal indrømme, at nogle have ogsaa som Grund angivet, at de havde for lidt at leve af, men de have altid haft andre Grunde, og det har i mange Tilfælde netop været den, at de have sagt: Vi ønske at behandles som Mennesker. Vi ere kede af i vor Alder at skulle staa Skoleret over for en eller anden Løjtnant, som maaske næppe er 20 Aar gammel, og af at blive skældt Huden fuld ved enhver Lejlighed og saa fremdeles. Jeg har selv været Soldat og har hørt, hvorledes Underofficererne blive behandlede. Jeg skal indrømme at mine Officerer have været maaske nogle af de allerbedste i Hæren, og jeg tror ikke, der findes nogen mere rettænkende og human Kompagnichef end han, som jeg stod under. Det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds har staaet under samme Kaptajn og vil kunne sige det samme. Men trods dette var hans Behandling af Underofficererne ved enkelte Lejligheder dog en saadan, at hvis jeg havde været i disses Sted, vilde jeg snarest mulig have søgt at komme i en anden Stilling for at blive fritagen for at blive tiltalt paa den Maade. Jeg er vis paa, at ved de fleste Kompagnier behandles de aldeles paa samme Maade. Det er derfor ikke blot Lønningerne, som gøre, at Underofficererne søge civilt Erhverv, men jeg er overbevist om, at dersom Underofficererne bleve behandlede paa en anden Maade af de højere Officerer, vilde de langt snarere blive. Jeg hørte, at det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds mente, at Odense dannede en Undtagelse i denne Henseende. Dertil vil jeg sige, at Chefen der jo ogsaa danner en Undtagelse, det er altsaa ikke saa underligt endda. Jeg skal gøre opmærksom paa, at skønt Underofficerernes Lønninger ere smaa, have de fleste dog mere at leve af, end der staa i Anmærkningerne til dette Lovforslag. Jeg har ikke set Skattelisterne her i København efter; men jeg har set Skattelisterne efter i flere Provinsbyer, hvor der er Garnison, og jeg har der fundet, at de allerfleste Underofficerer foruden deres Underofficerslønning have en større eller

mindre Biindtægt, ganske vist ikke i det Aar, de have Rekrutter, men Rekrutter have de jo efter den ny Hærordning kun hvert tredje Aar, saa der bliver to Aar, i hvilke de kunne tjene noget ved Siden af, og jeg tror, at Borgerne ere ret villige til at give dem privat Arbejde, thi som Regel ere Underofficererne hæderlige og pligtopfyldende Folk. Deres Medborgere have ogsaa for det meste Følelsen af, at de trænge til at tjene noget, og give dem derfor gerne lidt at bestille ved Siden af deres tarvelige militære Lønning.

Imidlertid, med alt det, jeg har sagt, skal ikke være sagt, at jeg ikke vil være med til at fremme dette Lovforslag, men jeg vil rigtignok gerne, at det kunde føre adskilligt andet med sig, f. Eks. i Form af bedre Lønningsvilkkaar for dem, der ere tvungne til at blive i Tjenesten. Det kan siges, at denne ikke er saa farlig. Det er den ganske vist ikke. Det er jo ikke saa lang Tid, de menige skulle blive i Tjenesten. Men for det første er der nogle, der om Efteraaret blive udtagne til Vintertjeneste og dernæst blive de tvungne til at blive i Tjenesten. Vi have jo ganske vist ment, da vi fik den ny Hærlø, at der ingen Tvang skulde være mere, og at det at blive Befalingsmand skulde være en frivillig Sag. Men Kendsgerningerne vise, at det passer ikke. Jeg har selv en Søn, der for Øjeblikket er tvungen til at være Befalingsmand, skønt han nødig vilde, og saaledes gaar det mange. Som Forholdene ere nu, faa de, der opføre sig bedst og vise mest Pligtopfyldelse, medens de ere Soldater, i Stedet for en Præmie for deres Flid det Straffetillæg, at de skulle blive 8—10 Maaneder længere inde, end Tilfældet havde været, hvis de havde været sløje i Tjenesten. Men det Forhold er der jo intet at gøre ved. Loven siger ikke bestemt og tydelig at dette skal være en frivillig Sag. Naar man ikke kan faa Befalingsmand ad frivillig Vej, giver Loven Ret til at tage andre, og saa gør man det ogsaa efter en ret stor Maalestok. Imidlertid skal jeg slutte med at sige, at den Tid vil sikkert nok komme, om end ikke i Aar, at vi forbedre Lønningsforholdene for vore Underofficerer, men jeg vil da for tredje Gang udtale, at jeg ønsker da ogsaa en Forbedring i Lønningsforholdene for de menige Soldater, som nu faa en Løn, hvoraf de kun kunne sulte, naar de ikke have andet at leve af, medens Underofficererne dog faa en saadan Løn, at de i al Tarvelighed kunne leve af den.